



EKSKLUZIVNI INTERVJU

ANDREJ PLENKOVIĆ

HRVATSKI PREMIJER NAJAVLJUJE NOVE POTEZE

IMAT ĆEMO VEĆINU, HSS-u SU VRATA OTVORENA

S Agrokorom
nemam baš nikakve
poveznice – osim
kao potrošač

Ako se potvrdi da je
u Agrokoru bilo
nepravilnosti, krivci
moraju odgovarati

Nisam pristao na to
da imamo dvije vlade,
a sada mnogi žele
podržati stabilnost

EKSKLUZIVNI INTERVJU

Andrej Plenković

PREMIJER HRVATSKE O SVOME PLANU ZA NOVU VEĆINSKU KOALICIJU

“



VODIMO RAZGOVORE S NIZOM STRANAKA I ZASTUPNIKA, A KOD MNOGIH POSTOJI VOLJA DA PODRŽE NASTAVAK RADA VLADE

HSS JE NAŠA SESTRINSKA STRANKA, VRATA SU IM OTVORENA

Neusporediva je ovo situacija s onom od prošle godine. HDZ danas ima više zastupnika i veći potencijal za koalicije, pa rad Vlade nije upitan



Razgovarao
DAVOR IVANKOVIĆ

P

redsjednik Vlade Andrej Plenković siguran je da će na premijerskoj funkciji ostati i dalje, bez obzira na to sklopio novu parlamentarnu većinu ili nastavio voditi državu putem prijevremenih parlamentarnih izbora. Ovih je dana iznenadio mnoge, a šokirao svojim rezolutnim potezima one koji su ga držali "svilenim". S krizom u Vladi, istodobno je, čini se, uspješno prošao i kroz Scile i Haribde politike EU i spriječio blokadu hrvatsko-slovenske granice u turističkoj sezoni. Plenković je već zaboravio Most i partnerstvo nudi drugima, primjerice i odbjeglom sestrinskom HSS-u.

U četvrtak ste na sjednici Vlade razrješenjem Mostovih ministara izveli blickrig kakav dosad nije viđen u hrvatskoj politici. Most je za vas bio strateški partner bez obzira na to što je unutar HDZ-a bilo puno skepse glede partnerstva s njim. Jeste li imali krivu procjenu i prejaku želju pa ste bili uvjereni u pouzdanost tog savezništva?

HDZ je u partnerstvo s Mostom ušao u dobroj vjeri i s najboljim namjerama na temelju jedinstvenih odluka Predsjedništva i Nacionalnog vijeća nakon pobjede na izborima 11. rujna. Moj pristup bio je potpuno svjež i neopterećen odnosima iz prethodne Vlade. Dogovorili smo zajednički program i platformu za funkcioniranje Vlade, uz podršku Kluba nacionalnih manjina i drugih zastupnika u Hrvatskom saboru. Moj je temeljni stav da politička stabilnost vlasti osigurava gospodarski rast, pravnu sigurnost i društvenu solidarnost. Stoga smo kao parlamentarna većina ispunili dogovore glede Mostovih predizbornih jamstava, uključujući i na sjednici Vlade u četvrtak, kada smo se očitovali o zakonima o HRT-u i HNB-u, kao i o arhivima i arhivskoj građi koju je Most pokrenuo prije nekoliko mjeseci. Kao predsjednik Vlade, na jednak način komunicirao sam i radio s ministrima iz Mosta i onima iz HDZ-a. To oni dobro znaju i mogu to potvrditi. Inzistirao sam na politici "jedne vlade" koja je funkcionalna partnerski i programski, a nisam pristajao na pokušaje da imamo dvije vlade u

nastavak na sljedećoj stranici >>



nastavak s prethodne stranice >>

jednoj. Mislim da sam na uključiv način pronalazio rješenja za sve dosadašnje izazove i gradio povjerenje.

Stav Mosta bio je različit u slučajevima Barišić i Marić, gdje se Most priklonio inicijativama oporbe za izglasavanje nepovjerenja. Most nije očekivao da ćete odmah kazniti nelojalnost?

U politici, a osobito u koalicijama, potrebno je pokazati lojalnost i zajedništvo i potruditi se da odnosi funkcioniraju. Partnerstvo podrazumijeva i podršku u zahtjevnim situacijama. Kod ministra Barišića nakon niza razgovora pronašli smo rješenje koje nije idealno, ali je omogućilo obranu ministra i suzdržanost Most u Saboru. Ministar Marić postiže odlične rezultate u radu, a sve u javnom interesu za Hrvatsku. On je u dvije vlade praktički već 15 mjeseci kolega gospodi Orepiću, Šprlji i Dobroviću, s kojima je odlično surađivao. Koliko je meni poznato, i s gospodinom Petrovom je u vrlo dobrim radnim i

ljudskim odnosima. U razgovoru s gospodinom Petrovom nedvosmisleno sam dao do znanja da stav Mosta protiv ministra Marića znači i kraj naše suradnje kakva je postojala do jučer. No, on je prenio meni, a i drugim kolegama, da će Most biti protiv. Na sjednici Vlade koja se uživo prenosi, nakon što su trojica ministara iz Mosta glasovala protiv očitovanja Vlade kojim se odbija inicijativa oporbe za izglasavanje nepovjerenja ministru financija Zdravku Mariću, meni kao predsjedniku Vlade nije ostalo previše mane-

varskog prostora. Upravljanje Vladom je politika, a ne igrokaz. Trenutačno razrješenje ministara bio je jedini mogući potez nakon što su Mostovi ministri pokazali da ne poštuju većinski stav Vlade čiji su članovi. Donošenje odluka u Vladi i u Hrvatskom saboru nisu u cijelosti iste političke situacije. Stoga je Most politički odgovoran za aktualnu situaciju.

Nakon što ste naložili razrješenje ministara Mosta, vidimo da predsjednik Mosta Božo Petrov smatrao da oni nisu razriješeni

ističući da je za to trebao njegov supotpis. Kazao je još da oni ruše ministra Marića, a ne Vladu. Mogu li se još stvari vratiti unatrag ili HDZ i Most ne mogu više zajedno nastaviti rad?

Nije to realno. Ključna je riječ "povjerenje", a tim potezom Mosta došli smo u situaciju da povjerenja nema. U vrijeme tako krupnih izazova za zemlju – političkih, ekonomskih, financijskih, sigurnosnih... – zadaća je Vlade zajednički osigurati boljitak hrvatskim ljudima. Ali ako neki članovi Vlade pokažu nepovjerenje prema

kolegi s kojim rade, gube moje povjerenje. Ne pristajem na ucjene i populizam. Za to imam i potporu Predsjedništva HDZ-a koje me je jedinstveno podržalo te sam dobio mandat da razgovaram o formiranju nove parlamentarne većine. Napominjem da je HDZ spreman i za nove izbore. Imamo izvrstan rejting i izvrsne rezultate rada te sam uvjeren u pobjedu na izborima ako do njih dođe. U pola godine mandata bilježimo pozitivne trendove. Volio bih da su to svakodnevne teme našega društva – rast BDP-a i potrošnje, ocjena rejtinga agencija, rekordno niski deficit te smanjenje javnog duga. Kao odgovoran premijer, ne mogu dopustiti da bilo tko radi svojih političkih kalkulacija zaustavi posao koji dobro radimo.

U čemu je razlika između ove situacije i one prije godinu dana kada je vaš prethodnik Karamarko krenuo u rušenje vlastite Vlade?

To je posve neusporedivo. Tada se išlo u operaciju rušenja premijera i vlastite Vlade kao pretpostavku za novo preslaganje. S kolegama

Ako netko od političara nema baš nikakve poveznice s Agrokorom tijekom proteklih 27 godina RH, osim kao potrošač, onda sam to ja



Dvije Vlade

HDZ je u partnerstvo s Mostom ušao u dobroj vjeri i s najboljim namjerama, no nisam pristajao na pokušaje da imamo dvije Vlade u jednoj, kaže Plenković

HDZ-ovim zastupnicima u Europskom parlamentu tada sam se među prvima usprotivio takvom manevru. Sada je riječ o pokušaju Mosta da destabilizira Vladu, ali HDZ ima više zastupnika u Hrvatskom saboru, veći potencijal za suradnju s političkim strankama i zastupnicima pa rad Vlade nije upitan. Šteta je da kolege iz Mosta nisu barem saslušali ministra Marića u svom klubu zastupnika ili pričekali raspravu u Hrvatskom saboru. A ministri su imali i niz kreativnih načina kako da ne dignu ruku protiv kolege u Vladi.

Prvi komentari Mostovih predstavnika nakon iznenadnog smjenjivanja njihovih ministara bili su da to činite radi zaštite ministra Marića, ministrice Dalić pa i Ivice Todorića. Nikola Grmoja čak je iznio podatak da vi i ministar Marić znate da Porezna uprava nije provela porezni nadzor u Agrokoru od 2007. Je li teret slučaja Agrokor presudio suradnji s Mostom?

Takve su teze neozbiljne. Naime, ako netko od političara nema

baš nikakve poveznice s Agrokorom kroz proteklih 27 godina neovisne Hrvatske – osim kao potrošač – onda sam to ja. Moj je jedini interes zaštita hrvatskoga gospodarstva i financijskog sustava, kao i očuvanje radnih mjesta. Zakon koji smo donijeli štiti Hrvatsku, a ne Todorića koji više ne upravlja kompanijom. Usvajanjem Zakona o izvanrednoj upravi zaštitili smo strateške nacionalne interese, a stvorili smo novo, smireno ozračje i doveli iskusnog stručnjaka Antu Ramljaka na mjesto izvanrednog povjerenika. Zaposlenici su prije Uskrsa dobili plaće, postignut je dogovor s dobavljačima i vjerovnicima, osigurana svježa likvidnost od banaka i počela je isplata dobavljača, posebice malih i OPG-ova. Jedna od četiri najbolje svjetske revizorske kuće napraviti će novu reviziju poslovnih knjiga. Postoje indicije da je u vođenju knjiga bilo nepravilnosti. Ako se to potvrdi, smatram da oni koji su za to krivi moraju odgovarati, a nadležne institucije djelovati po zakonu i službenoj dužnosti.

Vjerojatno je zasad izlišno tražiti da imenujete buduće partnere s kojima ćete sastavljati saborsku većinu, no recite tko je dobrodošao, najavili ste da ćete imati većinu i bez ruku HNS-a, računate li i na neke mostovce? Radimo na većini koja će osigurati stabilnost i funkcionalnost Vlade. Vodimo razgovore s nizom stranaka i zastupnika, a kod mnogih postoji volja da podrže nastavak rada Vlade. Uza zastupnike koji su dosad podupirali Vladu te predstavnike nacionalnih manjina, rekonfigurirat ćemo novu parlamentarnu većinu.

Zanimljivi su istupi SDP-ovca Bernardića, zaziva izbore i tvrdi da je spreman za vlast, dok Vrdoljak, uz tvrdnju da neće sudjelovati u preslaganju, znakovito upozorava da bi treći izbori u 18 mjeseci potpuno destabilizirali državu. Diplomati bi u tome lako prepoznao neku skrivenu poruku, vidite li je i vi?

Većina političkih stranaka i saborskih zastupnika svjesna je da je Hrvatskoj potrebna stabilna i učinkovita Vlada, a mnogima novi izbori nisu najpoželjniji scenarij. HDZ je spreman za izbore, ali smo i odgovorni – prioritet je zadržavanje političke stabilnosti, u čemu ćemo i uspjeti.

Računate li na podršku HSS-a

AKO SE POTVRDI DA JE U VOĐENJU KNJIGA AGROKORA BILO PROPUSTA, KRIVCI ĆE MORATI ODGOVARATI

“ MOJ PRISTUP IZAZOVIMA S KOJIMA SE SUOČAVAMO TEMELJIT JE I SUSTAVAN. NE IMPROVIZIRAM. NASTOJIM SA SURADNICIMA RAZMIŠLJATI UNAPRIJED

“ U RAZGOVORU S GOSPODINOM PETROVOM NEDVOSMISLENO SAM DAO DO ZNANJA DA STAV MOSTA PROTIV MINISTRA MARIĆA ZNAČI I KRAJ NAŠE SURADNJE

koji ima pet zastupnika u Saboru? Prve reakcije njihova predsjednika Kreše Beljaka bile su poziv svim strankama da se udruže u “antihadezeovu” koaliciju?

HSS-u su naša vrata uvijek otvorena. To je naša sestrinska stranka kao članica Europske pučke stranke, s kojom dijelimo niz programskih sličnosti i svjetonazorskih vrijednosti. To bi bila potpuno prirodna politička suradnja, o kojoj sam govorio još i prije izbora za Hrvatski sabor. Na primjer, uvjeren sam da je naš Projekt Slavonija, projekt s kojim se sigurno identificiraju.

Već je s kataklizmom oko Agrokor te problemom s prohodnošću granice sa Slovenijom zemlja bila u poluizvanrednom stanju. Ovih je dana vaš šef kabineta Božinović izjavio da radite u uvjetima “war rooma”. Sada je, čini se, država već u izvanrednom stanju. Što ćete učiniti da brod zadržite iznad površine. Kako će se ova nestabilnost odraziti na učinkovitost Vlade i hoće li ministar financija moći nastaviti svoj rad kako ste planirali?

Jasno je da predstavnička demokracija nužno podrazumijeva blisku vezu između parlamentarne situacije i upravljanja državom, ali stabilnost zemlje ni u kojem slučaju nije u pitanju. Vlada nastavlja sa svojim aktivnostima i reformskom agendom. Na sjednici u četvrtak usvojen je ambiciozni Nacionalni program reformi koji sadrži mjere i aktivnosti Vlade za idućih 18 mjeseci. Odgovornim potezima spriječili smo urušavanje gospodarskog sustava Hrvatske i pokazali učinkovitost u izazovnim trenucima. Ostvarili smo odlične rezultate u upravljanju javnim financijama, fiskalnoj disciplini i smanjivanju poreznog opterećenja, u čemu je posebnu ulogu imao upravo ministar Marić. To su prepoznale i sve tri međunarodne kreditne rejtninske agencije, kao i naši europski partneri.

Vaša postupanja neki tumače kao improvizacije, no primjer iz prosinca 2016. kada ste uspjeli ubaciti amandman u uredbu EU o kontroli granica da se mogu raditi iznimke i spuštati režim na ciljani nadzor, što je Hrvatskoj sada glavni argument, pokazuje da ste sposobni predviđati probleme mjesecima unaprijed. Jeste li improvizator ili ste situ-

aciju s Inom, Agrokorom, granicom, potezom oko Mostovih ministara kao i rješenja isplanirali unaprijed?

Nakon pola godine mandata, moja Vlada pokazala je političko vodstvo i odlučnost. Uхватili smo se ukoštac s najvećim i naj-složenijim slučajevima za hrvatsko gospodarstvo i financijski sustav, koji su se godinama držali “izvan radara” aktivnosti Vlade. Moj pristup izazovima s kojima se suočavamo temeljit je i sustavan. Ne improviziram. Nastojim s najbližim suradnicima razmišljati unaprijed, predviđati probleme i ponuditi učinkovite odgovore. Svaka od odluka koje spominjete, a koje imaju značajne posljedice za Hrvatsku, donesena je nakon analize i konzultacija. Rejtinzi političkih stranaka jasno pokazuju da hrvatski birači prepoznaju odgovornost, neopтереćenost pritiscima interesnih skupina i posvećenost radu na dobrobit svih hrvatskih građana.

Slovenski premijer Cerar u slovenskom parlamentu govorio je da će se Slovenija držati novog režima, oponentima je poručivao “zar se želite ponovno vratiti na Balkan”. Sada je, izgleda, dogovor o tome postignut. No, najavljuje se i da je arbitražna oko granice gotova i da nam presuda neće biti sklona. Dakle, hoće li nam Slovenija na kraju ipak uništiti turističku sezonu?

Ne, nastavljamo s rješavanjem problema i turistička sezona nije ugrožena. Jučer je održan konstruktivan sastanak s predsjednikom Europske komisije Junkerom i mojim slovenskim kolegom Cerarom, a dogovorili smo tri ključne poruke. Revidirani schengenski zakonik usvojen je u kontekstu borbe protiv terorizma, a s ciljem zaštite i sigurnosti svih naših građana. U što učinkovitijoj i bržoj provedbi pomoći će nam Europska komisija, a u prilog nam ide i to što se 27. lipnja pridružujemo Schengenskom informacijskom sustavu – što je bitan korak u procesu evaluacije spremnosti za Schengen. Ono što je najvažnije za naše građane, za gospodarstvo i turizam je dogovor da se, sukladno Uredbi, notificira prelazak na ciljane kontrole u trenutku kada čekanje bude dulje od 15 minuta na određenim graničnim prijelazima. Ovaj dogovor je postignut među partnerima i to je održivo rješenje do našeg ulaska u Schengen.